

MAEIP

VODIČ ZA PODNOSIOCE PRIJEDLOGA PROJEKTA

1. UVOD

Projekat “Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva (OCD) i sistema zaštite potrošača u Crnoj Gori ZAŠTITI.ME”, u okviru kojeg se objavljuje ovaj konkurs, sprovodi Centar za monitoring i istraživanje (CEMI), u saradnji sa partnerima, Centrom za zaštitu potrošača u Crnoj Gori (CEZAP), Crnogorskom LGBTQ asocijacijom (Queer Montenegro) i Mrežom za afirmaciju procesa evropskih integracija (MAEIP). Projekat je finansijski podržan od strane Evropske unije.

Implementacijom projektnih aktivnosti žele se postići sljedeći rezultati, i to:

Rezultat 1: Povećani kapaciteti za saradnju organizacija civilnog društva kako bi mogle pružiti podršku sistemu zaštite prava potrošača;

Rezultat 2: Podignuta svijest / razumijevanje potrošača i biznis sektora o svojim pravima / obavezama u okviru sistema zaštite potrošača;

Rezultat 3: Povećana saradnja državnih / lokalnih vlasti, organizacija civilnog društva, građana i biznis sektora u kreiranju djelotvornog sistema zaštite potrošača;

Rezultat 4: Nadgledano sprovođenje usklađenosti važećih zakonskih propisa i adekvatnih promjena u politici za zaštitu potrošača.

Opšti cilj projekta je da doprinese samom procesu evropskih integracija kroz osnaživanje civilnog sektora koji će aktivno učestvovati u društvenom razvoju kreiranjem politika.

Specifični cilj projekta je izgradnja kapaciteta organizacija civilnog društva u razvoju politika i pružanju usluga u oblasti prava potrošača.

Direktne ciljne grupe ovog projekta su:

- OCD (članice Mreže za zaštitu prava potrošača i druge zainteresovane OCD), pravosudne institucije (sudovi, tužioc);
- nadležne regulatorne agencije;
- nadležne inspekcije;

Projekat “ZAŠTITI.ME (PROTECT.ME) – Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva (OCD) i sistema zaštite potrošača u Crnoj Gori” je finansiran od strane Evropske unije.

MAEIP

- državna i lokalne vlasti;
- svi zainteresovani građani Crne Gore sa posebnim akcentom na marginalizovanije grupe iz Crne Gore i inostranstva;
- EU i druge međunarodne institucije, zahvaljujući tome što će biti informisani o preduzetim koracima i eventualno pomoći naše napore.

2. CILJEVI KONKURSA ZA MINI GRANTOVE

Opšti cilj konkursa: Povećati zaštitu prava potrošača u Crnoj Gori, putem jačanja kapaciteta organizacija civilnog društva za davanje podrške potrošačima, sa posebnim naglaskom na marginalizovane grupe.

Specifični cilj konkursa: Pružiti adekvatnu zaštitu prava potrošača u Crnoj Gori kroz davanje podrške potrošačima, zagovaranje, pružanje usluga i podizanje svijesti javnosti o bitnosti poštovanja ovih prava.

3. OBLASTI I TEME

Dostavljeni prijedlozi projekata tematski treba da budu usmjereni na sljedeće oblasti i teme:

Unapređenje znanja građana o svojim potrošačkim pravima i povećanje svijesti građana o mehanizmima zaštite koji im se nude u cilju zaštite svojih prava potrošača;

Istraživanje stavova građana o percepciji, stavovima i iskustvu po pitanju uživanja potrošačkih prava;

Obmanjujuće oglašavanje prehrambenih proizvoda – Obmanjujuće oglašavanje prehrambenih proizvoda podrazumijeva oglašavanje koje zbog svog sadržaja ili metoda prezentacije obmanjuje potrošače tako što direktno utiče na njihovu odluku da li da kupe proizvod ili ne. U praksi se srijeću različiti načini obmana: lažne izjave, pretjerivanja, izostavljanje značajnih informacija, kao što je naglasak na izuzetan kvalitet i karakteristike proizvoda;

Kvalitet pruženih usluga iz oblasti telekomunikacija, električne energije i usluga snadbijevanja vodom – Shodno dosadašnjem iskustvu rada u oblasti zaštite prava potrošača, nepravilnosti na koje se potrošači najčešće žale se u najvećem broju odnose na javne usluge (Elektroprivreda, Vodovod i kompanije koje pružaju telekomunikacione

Projekat "ZAŠTITI.ME (PROTECT.ME) – Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva (OCD) i sistema zaštite potrošača u Crnoj Gori" je finansiran od strane Evropske unije.

MAEIP

usluge). Naime, riječ je najčešće žalbama vezanim za kvalitet pružene usluge ili reklamiranje računa za navedene usluge;

Nepoštovanje prava vezanih za rok reklamacije i izvršenje obaveza trgovca na osnovu prava iz garancije - Česti su prigovori građana na kvalitet odjeće, obuće i namještaja, tehničkih uređaja, sa posebnim akcentom na nepoštovanje i neizdavanje garancije i servisiranja.

Unapređenje znanja potrošača o korišćenju finansijskih proizvoda i usluga (proizvoda i usluga banaka i mikrofinansijskih institucija), te povećanje razumijevanja funkcionisanja bankarskog tržišta – Ponašanje potrošača finansijskih proizvoda i usluga, ugovorni odnos potrošača i banaka, tačnost, cjelovitost i blagovremenost informacija o finansijskim proizvodima i uslugama, potpunim informacijama o njihovim tržištima važni su segmenti potrošačkih prava.

Prednost će biti data aktivnostima koje mogu obezbijediti dugoročne rezultate i mjerljiv uticaj.

4. FINANSIJSKI ASPEKT KONKURSA

Ovim konkursom je predviđeno da se NVO-ima raspodijeli iznos od 30,000 EUR. Iznos sredstava koja mogu biti odobrena za pojedinačne projekte (uključujući i projekte koji se sprovode u partnerstvu), u okviru ovog konkursa će se kretati, od 5,000 EUR do 15,000 EUR. Ukupan broj projekata će biti ograničen na najmanje 2, a maksimalno 6 projekata.

Traženi iznos sredstava u okviru ovog konkursa može biti između minimuma od 50% prihvatljivih troškova do maksimalnih 95% prihvatljivih troškova. Razlika između odobrenih sredstava i ukupnih sredstava neophodnih za sprovođenje projekta mora doći iz sredstava koja nijesu iz budžeta Evropske unije ili Evropskog razvojnog fonda.

U slučaju partnerskih projekata, samo jedna organizacija – podnosilac prijedloga projekta – će biti direktno odgovorna za upravljanje finansijskim sredstvima svih partnerskih organizacija na projektu.

Većina aktivnosti koje se mogu finansirati u okviru opšteg programa IPA poziva su prihvatljive za finansijsku podršku treće strane u svakoj regiji Crne Gore:

- Učešće organizacija civilnog društva u praćenju sprovođenja javnih politika;

Projekat "ZAŠTITI.ME (PROTECT.ME) – Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva (OCD) i sistema zaštite potrošača u Crnoj Gori" je finansiran od strane Evropske unije.

MAEIP

- Izrada strateških dokumenata;
- Praćenje i vrednovanje usluga koje se pružaju u javnom sektoru;
- Pokretanje, širenje i preslikavanje uspješnog modela rada civilnog društva iz zemalja članica EU-a;
- Umrežavanje i građenje partnerstava;
- Razmjena informacija, znanja i iskustva;
- Prikupljanje, obrada i pružanje informacija;
- Organizacija treninga i sprovođenje programa obuke;
- Izrada akcionih planova i drugih dokumenata vezanih za proces EU integracija;
- Organizacija seminara, konferencija, radionica, okruglih stolova i sl;
- Prevođenje, objavljivanje putem interneta ili štampa bilo koje vrste dokumenata, kao i zbornika;
- Istraživanje i analiza;
- Aktivnosti nadzora, na primjer u kontekstu procesa pristupanja, kao i praćenja međunarodnih obaveza;
- Objavljivanje izvještaja, lifleta, brošura, priručnika o najboljim praksama, veb materijala;
- Izrada preporuka za uređenje politika i zakonodavnog okvira;
- Zagovaranje izmjene postojećeg zakonodavstva i donošenje novih zakonskih rješenja u skladu sa standardima i zahtjevima EU;
- Organiziranje inovativnih kulturnih događaja, predstava, izložbi i takmičenja.

5. PRAVILA KONKURSA

5.1. Ko se može prijaviti?

Podrška trećim stranama će biti ograničena istim kriterijumima prihvatljivosti utvrđenim u okviru IPA smjernica za poziv na dostavljanje prijedloga projekata, osim onih koji se odnose na geografski okvir (svaka OCD koja učestvuje u nacionalnom konkursu za dodjelu malih grantova mora biti registrovana u regiji za koju se prijavila na konkurs: jug ili sjever Crne Gore).

Pravo učešća na ovom konkursu imaju NVO organizacije registrovane u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama koje ispunjavaju sljedeće kriterijume:

- da su registrovane kao udruženja građana najmanje godinu dana prije isteka roka za dostavljanje prijedloga projekata na ovom konkursu;

Projekat "ZAŠTITI.ME (PROTECT.ME) - Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva (OCD) i sistema zaštite potrošača u Crnoj Gori" je finansiran od strane Evropske unije.

MÆIP

- da imaju sjedište u Crnoj Gori;
- da su direktno odgovorne za pripremu i upravljanje projektom, sa partnerima (ukoliko su predviđeni projektom), a ne da nastupaju kao posrednici;
- da imaju godišnji promet manji od 30.000 EUR (u slučaju da je u pitanju dio programa za izgradnju kapaciteta).

Pojedinci, političke stranke, međunarodne i strane organizacije, vladine institucije, vjerske zajednice **nemaju** pravo učešća na ovom konkursu. Takođe, korisnici, koji su potpisali ugovore u okviru IPA 2014 konkursa za podnošenje prijedloga projekata nijesu prihvatljivi podnosioci zahtjeva za ovaj konkurs. Potencijalnim podnosiocima zahtjeva nije dozvoljeno učešće na konkursu za dostavljanje prijedloga ili mogućnost da dobiju bespovratna sredstva, ako spadaju u jednu od kategorija navedenih u dijelu 2.3.3 Praktičnog vodiča za EU fondove.

5.2. Partnerstva/partneri

Partnerstva nijesu neophodna, ali su svakako dozvoljena i poželjna.

Partneri učestvuju u kreiranju projekta i njegovoj realizaciji i **koriste finansijska sredstva pod istim uslovima koja važe i za podnosioca prijedloga projekta**. Stoga, partnerske organizacije moraju zadovoljiti **sljedeće kriterijume**:

- da su registrovane kao udruženja građana najmanje godinu dana prije raspisivanja ovog konkursa;
- da imaju sjedište u Crnoj Gori;
- da maksimalan iznos sredstava plata/honorara i kancelarijskih troškova (koji uključuje i eventualne troškove kupovine opreme), namijenjenih partnerskoj organizaciji ne smije biti veći od 50% od ukupnih troškova plata/honorara i kancelarijskih troškova cijelog projekta.

Informacije o partnerima na projektu treba da budu predstavljene u dokumentu „Partneri”, koji je dio Prijavnog formulara.

5.3. Saradnici

Druge organizacije, osim podnosioca prijedloga projekta i partnera, takođe mogu biti uključene u sprovođenju projekta. One imaju status „saradnika”. Saradnik (ci) mogu predstavljati i djelovati u ime bilo kojeg drugog saradnika (ako ih ima) i koordinisati dizajn i implementaciju projekta.

Projekat “ZAŠTITI.ME (PROTECT.ME) – Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva (OCD) i sistema zaštite potrošača u Crnoj Gori” je finansiran od strane Evropske unije.

MAEIP

Saradnik (ci) će zajednički raditi na izradi i sprovođenju aktivnosti, a troškovi će biti prihvatljivi na isti način kao i oni koji su nastali direktno od strane podnosioca zahtjeva. Saradnik (ci) moraju zadovoljiti kriterijume prihvatljivosti i odnositi se na samog podnosioca zahtjeva. Saradnik (ci) moraju jasno biti navedeni u prijavi za dodjelu bespovratnih sredstava koja će biti izrađena prije konkursa za subvencioniranje. Ako saradnici potpišu ugovor o subvenciranju saradnik (ci) (ako ih ima) će postati korisnici sredstava (zajedno sa podnosiocem zahtjeva).

Saradnici ne moraju ispunjavati kriterijume koji važe za podnosiocce prijedloga projekata i partnere, tj. **saradnici mogu biti javne institucije, organi lokalne samouprave, predstavnici poslovne zajednice i sl.** Informacije o saradnicima na projektu treba da budu predstavljene u dokumentu „Saradnici”, koji je dio prijavnog formulara.

5.4 Mjesto

Mjesto sprovođenja projekta mora biti Crna Gora. Aplikanti se posebno ohrabruju da sprovedu projekat u manje razvijenim sredinama, sa posebnim akcentom na sjever i jug Crne Gore.

5.7 Broj prijava po podnosiocu projekta

Svaka NVO (koja ispunjava navedene uslove) ne može učestvovati u ovom konkursu sa više od jednim projektom, u svojstvu organizacije koja podnosi prijedlog projekta ili partnera.

5.8. Vrijeme trajanja projekta

Predloženi projekti mogu da traju **najviše 6 mjeseci**. Početak projekta počinje od dana potpisivanja ugovora sa NVO čiji je projekat prihvaćen.

5.9. Projektom se ne mogu finansirati:

- aktivnosti koje se odnose samo ili uglavnom na pokrivanje pojedinačnih sponzorstava za učešće na radionicama, seminarima, konferencijama, kongresima;
- aktivnosti koje se odnose samo ili uglavnom na individualne stipendije za studijske kurseve ili treninge;
- aktivnosti koje se odnose samo ili uglavnom na studijske posjete i učešće na međunarodnim forumima;
- infrastrukturni projekti ili projekti usmjereni na kupovinu opreme;

Projekat “ZAŠTITI.ME (PROTECT.ME) – Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva (OCD) i sistema zaštite potrošača u Crnoj Gori” je finansiran od strane Evropske unije.

MAEIP

queer
montenegro
montenegrin LGBTQ
association

- kupovinu i / ili obnovu zgrade ili kancelarije;
- aktivnosti započete prije potpisivanja ugovora;
- aktivnosti usmjerene na stvaranje profita;
- aktivnosti vezane za dobrotvorne donacije;
- aktivnosti koje su već finansirane kroz druge programe.

5.10. Vidljivost

Tokom sprovođenja aktivnosti kandidati moraju poštovati ciljeve i prioritete te garantovati vidljivost finansiranja i sufinansiranja od strane EU (u skladu sa Vodičem za komunikaciju i vidljivost za vanjske aktivnosti EU koji je objavljen od strane Evropske komisije i nalazi se na sledećem linku - http://ec.europa.eu/europeaid/funding/communication-and-visibility-manual-eu-external-actions_en)

5.11. Kako pripremiti i gdje slati prijedloge projekata i neophodnu dokumentaciju?

Prijedlozi projekata treba da budu napisani na crnogorskom jeziku. Od podnosioca se traži da dostave ispunjen **prijavni paket**, kojeg čine:

1. prijavni formular,
2. prijedlog budžeta,
3. matrica logičkog okvira,

u **tri** štampana primjerka, ovjerena pečatom organizacije i potpisom lica ovlašćenog za zastupanje (jedan original, dvije kopije) i da pošalju elektronsku verziju, koja po svom sadržaju mora biti identična štampanom primjerku prijavnog paketa.

Uz prijavni paket, podnosioci prijedloga projekata treba da podnesu sljedeću **prateću dokumentaciju**:

1. kopiju Rješenja o registraciji organizacije,
2. kopiju Statuta organizacije,
3. kopiju bilansa stanja i bilans uspjeha organizacije za prethodnu 2016. godinu.

Ukoliko je projekat partnerskog karaktera, za partnere je potrebno dostaviti istu projektnu dokumentaciju kao i za podnosioca prijedloga projekata. Za sve partnere potrebno je

Projekat "ZAŠTITI.ME (PROTECT.ME) - Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva (OCD) i sistema zaštite potrošača u Crnoj Gori" je finansiran od strane Evropske unije.

MAEIP

dostaviti i „Izjavu o partnerstvu“ (koja je dio Prijavnog formulara), pečatiranu i potpisanu od strane ovlaštenog lica organizacije sa statusom partnera na projektu.

Prijedloge projekata i ostale konkursom zahtijevane dokumente slati poštom na adresu:

NVO Centar za monitoring i istraživanje

Bul. Josipa Broza Tita 23/a

81000 Podgorica

Sa naznakama: “Prijava na konkurs za dodjelu malih grantova nevladinim organizacijama” i

“Ne otvarati prije zvaničnog otvaranja”

Prijavni paket u elektronskoj formi poslati na sledeću adresu: mikroprojekti@cemi.org.me.

Nepotpuni prijedlozi projekata, prijedlozi projekata dostavljeni putem faksa, ili na neki drugi način, koji nije propisan ovim konkursom, neće biti uzet u razmatranje, kao ni prijedlozi dostavljeni na neodgovarajućim obrascima.

5.11 Rok za podnošenje prijedloga projekata

Rok za predaju prijedloga projekata je 20. maj 2017. godine do 23:59. Prijave predate nakon isteka roka neće biti uzete u razmatranje. Za potvrdu vremena predaje prijedloga projekata koristiće se vrijeme prijema emaila i vrijeme slanja poštom, na osnovu pečata iskazanog na koverti.

5.12 Dodatne informacije o podnošenju prijedloga projekata

U slučaju nedoumica, dodatne informacije možete dobiti slanjem pitanja na mikroprojekti@cemi.org.me, pri čemu naziv mail-a mora nositi naziv **“Program malih grantova za pružanje podrške organizacijama civilnog društva i jačanju njihovih kapaciteta u zajednici u cilju podizanja svijesti i unapređenja pružanja usluga građanima u području zaštite potrošača”**. Pitanja koja mogu biti relevantna za druge podnosiocje projekta, zajedno sa odgovorima i važnim napomenama za podnosiocje projekta, biće objavljena na sajtu NVO CeMI www.cemi.org.me

Svim organizacijama civilnog društva čiji projekti budu podržani pružaće se kontinuirana savjetodavna podrška iz oblasti upravljanja projektom.

Projekat “ZAŠTITI.ME (PROTECT.ME) – Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva (OCD) i sistema zaštite potrošača u Crnoj Gori” je finansiran od strane Evropske unije.

6. OCJENJIVANJE I IZBOR PROJEKATA

Ocjenjivanje prijedloga projekata odvijace se u **dvije faze**.

U prvoj fazi, vršice se administrativna provjera dokumentacije. Samo projekti koji sadrže svu neophodnu dokumentaciju, navedenu u Vodiču, ući će u drugu fazu ocjenjivanja od strane Komisije. O njima će se odlučivati na osnovu kriterijuma koji su predstavljeni u Vodiču.

Spisak projekata koji će dobiti podršku biće objavljen na internet stranici www.cemi.org.me.

Evaluaciona tabela:

Sekcija	Maksimalan broj poena
a) Projektna ideja	80
1. Projektna ideja i izvodljivost	40
1.1. Stepen u kome je projekat u skladu sa zahtjevima konkursa i u kojoj mjeri rješava ukupne programske ciljeve i zadatke	20
1.2. Ukupni dizajn predloženih ciljeva, zadataka i aktivnosti	20
2. Uspješnost i izvodljivost projekta	40
2.1. Potencijal projekta da napravi značajan, mjerljiv i održiv uticaj.	20
2.2. Adekvatnost mjera za uključivanje i motivisanje ciljne grupe da učestvuje u projektu.	20
b) Organizacione, tehničke i menadžerske sposobnosti i prethodni rezultati	20
1. Tehnički i menadžment kapaciteti	15
1.1. Prethodno iskustvo u implementaciji sličnih projekata/aktivnosti	5
1.2. Iskustvo i stručnost menadžment tima i predloženih osoba na projektu	5
1.3. Obezbeđivanje odgovarajućih mehanizama za monitoring, evaluaciju i izvještavanje o sprovođenju projekta	5
2. Organizacioni kapaciteti	5

Projekat "ZAŠTITI.ME (PROTECT.ME) - Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva (OCD) i sistema zaštite potrošača u Crnoj Gori" je finansiran od strane Evropske unije.

2.1. Organizaciona struktura i reference projektnog tima	5
Ukupan broj poena	100

Napomena: Potrebno je da projektna ideja dobije minimum 35 poena da bi mogla biti razmatrana za finansiranje.

7. RASPORED AKTIVNOSTI TOKOM I NAKON TRAJANJA KONKURSA

	Datum*	Termin
Krajnji rok za postavljanje pitanja u vezi sa konkursom	15. maj 2017.	23.59
Krajnji rok za podnošenje prijedloga projekata	20. maj 2017	23.59
Obavješćavanje organizacija koje su prošle administrativnu provjeru	25. maj 2017.	
Objavljivanje spiska projekata koji su odabrani za finansiranje	30. maj 2017.	
Potpisivanje ugovora	1. jun 2017.	

***Napomena:** ovaj raspored će možda biti ažuriran tokom trajanja konkursne procedure. Ukoliko se to desi, ažurirana verzija će biti postavljena na www.cemi.org.me

